

Polymyalgia rheumatica

Polymyalgi (muskelreuma)

Reumatisk sjukdom, polymyalgi, förekommer generellt hos äldre personer. Inflammationen uppträder huvudsakligen i muskler och i blodkärl. Med poly avses många eller ett flertal, med myalgi avses muskelvärk. Polymyalgi är med andra ord en sjukdom som förorsakar muskelvärk på många olika ställen i kroppen. Två tredjedelar av de insjuknade är kvinnor. Endast ett fåtal personer är under 50 år vid insjuknandet. Sjukdomsorsaken är okänd, men sjukdomen kan debutera i samband med olika virusinfektioner.

Symptom

Symptomen kommer i allmänhet smygande under flera veckors tid. Patienten drabbas av smärta och stelhet, speciellt i muskulaturen kring nacke, axlar, bäcken och lårben. Musklerna ömmar vid rörelse och beröring. Lederna ömmar också, speciellt kring axlar och höfter, men ledsvullnad förekommer inte. På grund av muskel- och ledvärk kan det vara svårt att ta sig ur sängen på morgonen. Dessutom förekommer symptom som trötthet och stegring. Förhöjd sänka och CRP är tecken på pågående inflammation. En tidigare frisk patient kan på grund av kraftigt förhöjd sänka (t.o.m. 100 mm/h) känna sig extremt sjuk.

Artärintinflammation kan ibland uppträda i samband med muskelreuma. Temporalarteritens (artärintinflammation vid tinningen) karakteristiska symptom är ensidig huvudvärk eller värk i kinderna när man tuggar. Ibland kan man se en svullen pulsåder som en ömmande sträng vid tinningen. Det är viktigt att diagnostisera artärintinflammationen eftersom artären förgrenar sig till ögonbotten. En obehandlad artärintinflammation kan leda till blindhet.

Diagnostik

Läkaren ställer diagnosen utifrån patientens ålder, karakteristiska smärtsymptom, patientens allmänkondition samt förhöjd sänka. Andra typer av undersökningar kan bli aktuella hos äldre personer eftersom dessa ofta har andra sjukdomar med liknande symptom.

Behandling

Sjukdomen behandlas med kortisonpreparat, som visat sig vara mycket effektiva. Behandlingen pågår under minst ett års tid, ofta till och med längre. Endast ett fåtal fall kräver cytostatika i kombination med kortison. Patienter som drabbats av artärintinflammation behandlas i allmänhet på sjukhus med stora doser kortison för att motverka blindhet.

Prognos

Prognosen för patienter med polymyalgi är god. Om behandlingen är ändamålsenlig blir största delen av de insjuknade helt symptomfria efter två till tre år.

Uppdaterad: 2011